

© 2020 ROSE stories

Tekst en interviews
Florence van de Haar

Fotografie
Ruby Cruden

Vormgeving
Johanna Schneider

Redactie
Roxane Soudagar

Eindredactie
Rozemarijn Houben

Drukwerk
IPP printers

Productie
Dunya Camilla van der Meulen
Hà Lan Nguyễn Đình
Charlotte Pouw

ISBN 978 90 830 6361 4
NUR 401
1e druk november 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en
of openbaar gemaakt in enige vorm of op welke
wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming
van ROSE stories, Beethovenstraat 32-1, 1077 JH Amsterdam.

ROSE stories
Beethovenstraat 32-1
1077 JH Amsterdam
info@rosestories.nl
www.rosestories.nl

Voorwoord

Mijn familie is een familie van vrouwen. Veel nichten, achternichten, tantes, en zowel aan vaders- als moederskant zijn ze stuk voor stuk *blessed* met een harde stem en een uitbundige lach. Het volume tijdens familiediners en verjaardagsbrunches is vaak zo hoog dat wie ons kwijt is, het beste de ogen kan sluiten en het geluid kan volgen. Je zou kunnen zeggen: een luidruchtig zootje. Maar wat ik leerde van dat luidruchtige zootje is dat het heel normaal is om van jezelf te laten horen.

Naarmate ik ouder werd, kwam ik helaas van een koude kermis thuis. Ik leerde dat een aanwezige vrouw vaak in twee categorieën wordt ingedeeld: *too much to handle* óf een soort wereldwonder. Enerzijds worden vrouwen die uitspreken wat ze willen, en dat ook krijgen, te bazig en overdreven gevonden. Ze mogen ad rem zijn, maar ze mogen het niet beter weten. Ze mogen stoer zijn, zolang het niet bedreigend is. Ze mogen opvallen, maar niet afwijken. Kortom: ze mogen er zijn, maar niet echt. Anderzijds wordt over een intelligente, zelfstandige en sterke vrouw gezegd dat ze 'bijzonder', 'niet als andere vrouwen' of 'van een ander kaliber' is. Een opmerking die een compliment lijkt, maar eigenlijk een belediging voor de rest van de vrouwen is. Want, de rest van de vrouwen is niet intelligent, zelfstandig en sterk, wou je zeggen? Bullshit. Wij zijn allemaal van een ander kaliber.

Ergens wil ik in de aanval gaan. Afrekenen met onze maatschappij en al haar dubbele standaarden. Woedend worden op 'de man', of trappen tegen de beauty-industrie die ons injecteert met onzekerheden. Maar ik ben klaar met aandacht schenken aan het probleem. Ik hoef niet langer op zoek naar een dader, want ik voel me geen slachtoffer...

Mijn naam is Florence van de Haar. Ik ben actrice, studeerde Cultureel Erfgoed met een minor Islamstudies, en ik schrijf dus. Erg eclecticisch allemaal. Ik vergelijk mijn leven het liefst met een rondtrekkend circus, bestaande uit een heleboel verschillende shows en dit boek is mijn nieuwste act. Komt dat zien!

Met dit boek wil ik de vrouw vieren. Twintig vrouwen van in de twintig om precies te zijn. Sommigen zijn bekend, sommigen niet. Ik wilde wegblijven van feministische overkill, maar dat is niet gelukt. Dan weet je dat vast. Toch gaat dit boek niet alleen over feminisme en seksisme, maar ook over geluk, liefde, racisme, ziekte, ambitie en kwetsbaarheid. Wat deze twintig vrouwen verbindt is lef. Ze durven te staan voor wat ze willen bereiken en omarmen de tegenslagen die daarbij horen. Sommigen zitten in pijnlijke situaties, maar zijn vastbesloten om daaruit te komen. Anderen maakten keuzes die hun leven overhoop gooiden, maar blijven doorvechten. Allen creëerden hun eigen vorm van activisme. Sommigen lijken aan het eind van deze ontdekkingstocht, anderen zitten er nog middenin. De vrouwen vertellen waar zij over willen praten.

Sagid Carter vertelt bijvoorbeeld over radio maken en hoe graag ze níet in de spotlight staat. Perla Vita Beerens strijdt voor meer *badass* vrouwenrollen in Nederlandse films. Seksuoloog Anna Janssen leert je wat je niet leerde in je biologieboek. Lara Roozmond vertelt over haar ziekte en hoe ze zonder angst leeft. Een toiletjuffrouw veranderde het leven van Manon van Eijk. Journalist Charlotte Bouwman is suïcidaal maar strijdbaar. Guinevere Ras helpt musea inclusiever te worden, maar ze houdt niet hun handje vast. En Zoë Love Smith weet: *thoughts become things*.

Hun verhalen kunnen als confronterend worden ervaren, and that's a good thing. Het is best veel, zo achter elkaar, maar ik wil juist dat je ze alle twintig achter elkaar ziet en beseft dat dit vrouwen zijn zoals alle vrouwen. Chaka Khans I'm every woman, dat idee. En ik wil dat vrouwen die dit lezen weten dat hun verhaal net zoveel waarde heeft als dat van deze twintig. Elke keer dat jij jouw waarheid uitspreekt, bevrijd je iemand die stil gehouden wordt.

Bij deze verhalen horen krachtige portretten waar de vrouwen trots op zijn. Ik ontmoette fotograaf Ruby Cruden op een expositie. Ze droeg een spijkerpak en een ringetje door haar neus, haar zwarte krullen in een gekleurde doek gestoken. In de rechterhoek van de galerie hing haar werk. Kleurrijk en kwetsbaar. "Wauw", zei ik, "ik wil met jou werken!" Ik vertelde haar over dit boek en ze gaf me haar kaartje. Onze ontmoeting was geen vonk of klik, het was een bevestiging van iets wat we beiden ons leven lang al wilden maken: een boek om vrouwen te vieren.

Dit boek is een product van de huidige generatie jonge vrouwen. Iedereen die hieraan meewerkte is twintiger en vrouw: Ruby en ik, maar ook de uitgever, de vormgever, alle geïnterviewden, de redacteurs en het productieteam.

Als je zelf een vrouw in je *twenties* bent en denkt, *damn*, wat hebben zij al veel bereikt: dit boek is er niet om te intimideren, maar om te inspireren.

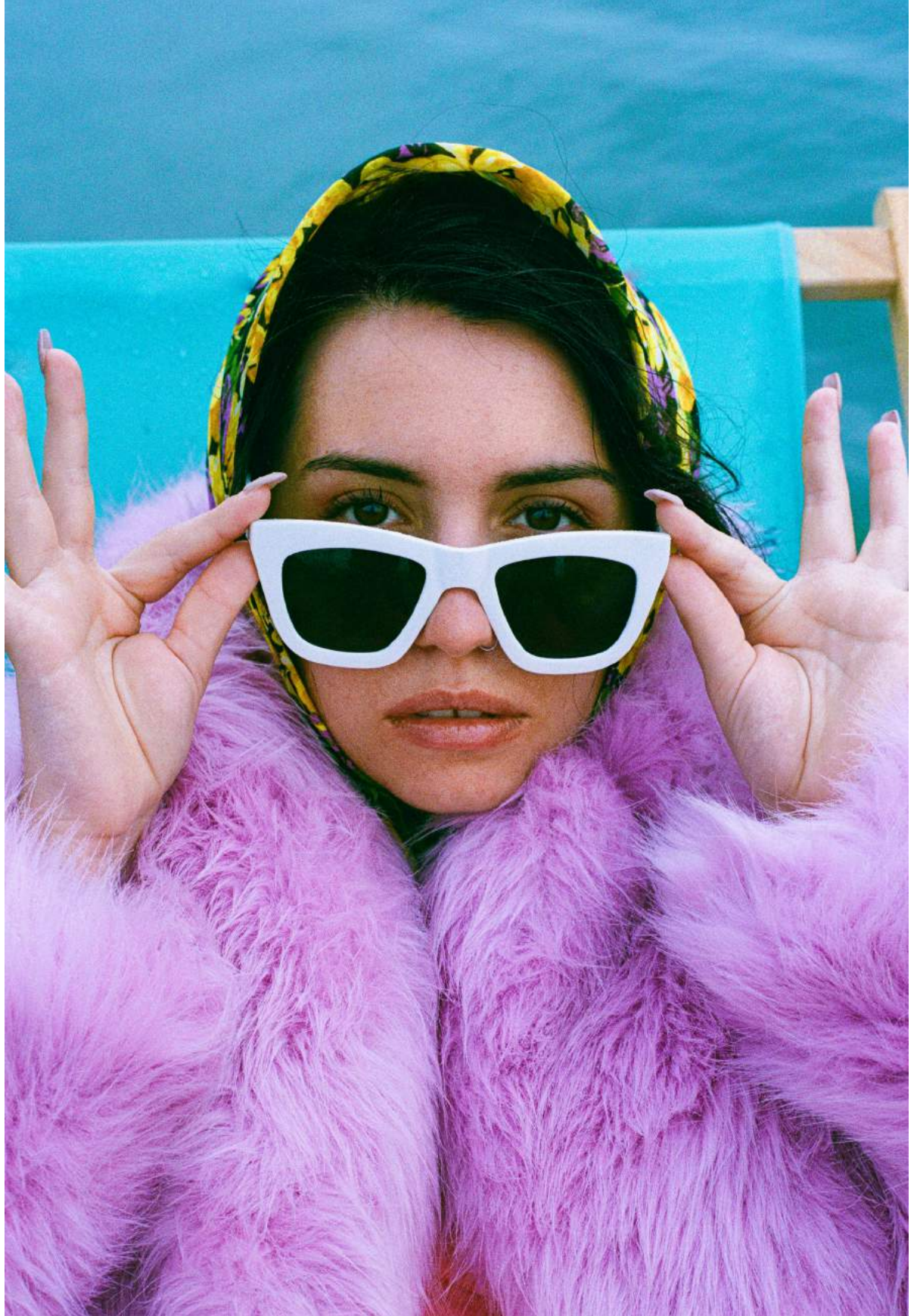
Vrouwen, vier jezelf! Vier je verleden, je verdriet, je verhalen. Vier je energie, je schoonheid, je vrouw-zijn. En vooral: vier het zoals jij wil.

Florence van de Haar

Disclaimer: In dit boek is geen van de vrouwen gevraagd naar hun favoriete nachtcrème. Dan koop je de **voeg naam van ieder willekeurig vrouwenblad toe** maar.

PERLA VITA BEERENS

Perla Vita Beerens (24) studeerde af aan de Filmacademie in Amsterdam als scenarist. Ze schrijft personages die ze vroeger zelf graag had gezien, vaak vrouwen die de diverse straatcultuur representeren. "De laatste tijd zijn filmmakers opeens op zoek naar verhalen van 'de straat'. Voor mij gaat het automatisch daarover." Perla groeide op in Maastricht en zocht vanaf haar elfde de straat op. "Ik ging kleding stelen, ruzie maken en hing tot diep in de nacht buiten. Hoewel Maastricht wordt gezien als een heel pittoreske stad, is het straatleven erg heftig daar."

“ Alles qua
vrouwelijke
seksualiteit hield
ik binnen, ik wilde
niet sexy zijn.

“Ondanks dat ik veel criminaliteit heb gezien op straat, is dat in mijn scenario’s bijzaak, dat zie je al veel te vaak in films. Behalve bij meisjes dan, daar wil ik het juist wel laten zien! In mijn verhalen leg ik voornamelijk de nadruk op vriendschap, liefde, het ontdekken van seksualiteit en vrijkomen van onderdrukking.”

“Ik ben opgevoed door ouders die allebei kunstenaars zijn. Ze gaven me de vrijheid en ruimte om veel te experimenteren. Ze lieten me mijn eigen gang gaan, ik mocht best veel meemaken. Op straat ging ik om met mensen uit allerlei culturele groepen, daar ging een wereld voor me open. Ik kwam erachter dat – anders dan ik thuis gewend was – bijna niemand op straat zichzelf kon zijn. Voor jongens was er geen manier om zacht te zijn, voor vrouwen geen manier om vrouw te zijn. Er was veel *toxic masculinity* en voor meisjes totaal geen ruimte om hun seksualiteit te ontwikkelen. Bij elke misstap werd je een hoer of een slet genoemd, óf je was te preuts. Ik werd zelf heel erg geslutshamed om iets wat ik had gedaan. Dat hakte erin.”

Perla vertelt open en zonder schaamte. “Pas op mijn zestiende, toen ik zeker wist dat ik iets met film wilde doen, kwam ik uit dat straatleven. Ik blijf veel over die tijd nadenken, ook omdat het voor de filmwereld interessant is. Mannelijkheid, vrouwelijkheid, identiteit, jezelf kunnen zijn. Jongens die onzeker waren, deden vaak heel agressief; die kwetsbaarheid vind ik interessant. Ik wil het begrijpen.”

Wat betekende het om als vrouw in dat wereldje op te groeien?

“Ik heb me in die tijd heel alleen gevoeld, maar als ik praat met andere mensen die uit Maastricht komen, weten ze vaak direct wat ik bedoel. Veel meisjes, inclusief ikzelf, bouwden een muur op en zochten ruzie: we gingen andere meisjes opwachten, vechten. Ik heb echt veel bizarre shit meegemaakt, voorbeelden genoeg. Ik heb wel eens gevochten met een meisje van het kamp.”

Perla lacht hard. “Nou, als je één ding niet moet doen, is het ruzie maken met het kamp! Er was veel agressiviteit. De jongen die ervoor had gezorgd dat iedereen in Maastricht mij uitschold voor slet, wilde ik ook heel graag confronteren. Tijdens carnaval sloeg hij me knock-out met een flesje. De sfeer is er krampachtig en dat zie je ook in het straatleven. Op mijn veertiende verjaardag kwam de politie naar mijn verjaardagsfeest. Er was veel drank en er waren veel mensen die ik helemaal niet kende. Iedereen rende weg en al mijn cadeaus werden gestolen. Stond ik daar in mijn eentje, dronken, te proberen het met de politie af te handelen.”

Ze lacht opnieuw. Door het spleetje tussen haar tanden heeft ze iets weg van een model. “Het is een heel harde wereld en ik heb het altijd als onderdrukkend ervaren. Daarom ging ik jongenskleding dragen, ruzie maken, mensen uitschelden, doen alsof niets me wat boeide. Alles qua vrouwelijke seksualiteit hield ik binnen, ik wilde niet sexy zijn, schaamde me voor mijn seksualiteit en praatte nooit over gevoelens. Nu pas begin ik te begrijpen dat dát deel van mij er mag zijn.”

Is film jouw manier om die ervaringen te delen?

“Het is het medium dat voor mij het meeste doet, dat visuele. Ik wilde regisseur worden, maar ik kwam erachter dat ik goed verhalen en dus scripts kon schrijven. Op de Filmacademie leerde ik mijn eigen stem kennen. Ik schreef bijvoorbeeld over twee meisjes die een overval pleegden, of over tienerjongens die een weddenschap afsloten. Ik wist hoe die tieners zich gedroegen, wat ze zeiden. Op die manier probeerde ik het straatleven in een arthouse-setting te stoppen. Wel merk ik dat het in Nederland helaas vaak alleen om straatjongens, en niet om straatmeisjes draait, en dat de verhalen vaak worden geschreven door mannen.”

“Ik ben naar de Filmacademie gegaan zodra ik de keuze had om uit die wereld te stappen. Diep van binnen wist ik altijd dat het niet écht mijn wereld was. Maar als ik erop terugkijk ging ik vooral om met mensen die de keuze niet hadden.”

Welke richting zijn die mensen op gegaan?

“Veel vrienden uit die tijd zijn er niet meer. Per ongeluk doodgeschoten, overreden, een zelfmoordaanslag.”

Perla stopt heel even in haar verhaal en leunt naar achteren. “Bizar eigenlijk nu ik erover nadenk. Er zijn ook mensen geradicaliseerd. Veel jongens staan bijvoorbeeld aan de rand van wel of niet gaan dealen. Een Marokkaanse vriend van mij, een heel lieve jongen, hij wilde absoluut niet gaan dealen, maar hij was zowat de enige. Uiteindelijk is hij naar het kalifaat gegaan. Veel mensen lijken vast te zitten daar in Maastricht.

Alsof ze niet vooruit gaan, ontevreden zijn en dat niet kunnen uiten. Veel van hen zijn depressief, al wordt dat in sommige culturen niet zo genoemd. Ik ben het gewend om thuis te praten over mijn gevoel, en heb gelukkig werk kunnen vinden waarin ik me kan uiten, maar dat geldt niet voor iedereen. Ik ben me absoluut bewust van mijn privileges, qua huidskleur en thuissituatie, waardoor ik het straatleven meer als een soort ‘fly on the wall’ heb ervaren.”

Je bent weg uit Maastricht en woont nu in Amsterdam. Zit je in een nieuwe bubbel?

“Nogal, ja. Ik vond de Filmacademie altijd al een beetje elitair, hoor. Wat moet ik daar, dacht ik. Tijdens mijn studie werd ik vaak benaderd door producenten omdat ik een vrouw ben en over meisjes schrijf; dat is goed voor de film en de diversiteit. Bij mijn afstuderen werkte ik met een mannelijke regisseur en drie mannelijke producenten. Ze wilden heel graag een ‘vrouwenfilm’ maken en sterke vrouwen laten zien, maar er klopte iets niet aan onze samenwerking. Het voelde alsof ik er alleen maar bij zat omdat ik een vrouw ben en zulke personages kan schrijven. Qua diversiteit zat het in de scenario klas wel goed, maar in de andere klassen niet. Wij scenaristen wilden veel inbrengen: meer vrouwen, meer kleur, et cetera. Maar uiteindelijk zijn het de regisseurs die het maken. Het is gewoon lastig dat wanneer ik een verhaal over tienermeisjes schrijf, het door een man geregisseerd wordt. Dan ontstaan er botsingen, bijvoorbeeld over wat hij verwacht van hoe een vrouw geportretteerd moet worden.

Wij zijn geen trend. Vrouwen zijn geen *minority* die je kan gebruiken om een vette film te maken.

Dat snappen veel mannen niet. Velen hebben een soort vastgeroest idee over vrouwen, dat het ‘gecompliceerde’ personages zijn die het één denken en het ander doen, en waarvan je nooit weet wat je kan verwachten. Dat is niet de realiteit. Wij zijn geen slachtoffers. Wij zijn geen trend. Wij zijn geen minority die je kan gebruiken om een vette film te maken.”

Glossy feminisme.

“Precies. En nog een ander voorbeeld: als mannen horen dat ik Argentijns ben, zeggen ze direct: ‘Oeh, een latina – je bent vast heel temperamentvol en pittig’.”

Perla lacht erom, maar haar blik is serieus. “Waarom doen mannen dat? Een label plakken op een vrouw en dan verwachten of hopen dat ze daaraan voldoet.”

“Doordat ik veel ben gaan schrijven over seksualiteit en kwetsbaarheid bij jongeren, ben ik ook mijn eigen seksualiteit meer gaan ontwikkelen. Ik ben aan het ontdekken wat communiceren voor mij betekent. Vrouwen groeien op met bescheiden zijn, glimlachen en ja-knikken. Ik ga niets meer doen wat ik niet wil. Ik zit echt in een tussenfase: dat overlevingsmechanisme van vroeger wil ik loslaten, maar ik ervaar nog steeds

problemen op het gebied van liefde en seks. Ik dacht voorheen altijd dat intimiteit via seks ging, omdat jongens dat wilden. Ik deed alles voor een man. Nu vraag ik me af: Wat doe ik voor mezelf? Wat vind ik zelf leuk tijdens de seks?”

Perla glimlacht. “Ik vind het enerzijds kut dat het de hele tijd over feminisme gaat, hoor. Maar dat hoort nu eenmaal bij het leven van de vrouw. Het belangrijkste wat ik daarover wil zeggen is: vrouwen hoeven niet bang te zijn om alleen te zijn. We zijn allemaal onzeker, en we bewandelen allemaal hetzelfde pad, daar moeten we met elkaar over praten. Mannen én vrouwen. Een vrouw mag gewoon met iemand naar bed gaan als ze dat wil, ze mag een ‘slet’ zijn. Een man mag over zijn gevoel praten, hij mag huilen. Kwetsbaar durven zijn als man, en ruimte innemen als vrouw, moeten hand in hand gaan.” •